

Radium-223 dichloride

Nucleaire geneeskunde

01 Inhoud

Waarom een behandeling met radium-223?	4
De behandeling met radium-223	4
Voordelen van de behandeling met radium-223	5
De fasen van de behandeling met radium-223	6
Contraceptie	9
Praktische aspecten	10

02 Welkom

Beste bezoeker

Van harte welkom op onze dienst nucleaire geneeskunde. Ons team staat klaar om jou te begeleiden.

Je wordt hier opgenomen voor een behandeling met radium-223.

Om je behandeling zo aangenaam mogelijk te maken, geven wij je graag wat meer informatie.

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen, mag je deze gerust stellen aan de arts of de verpleegkundige. Wij beantwoorden graag je vragen.

Wij wensen je een aangename behandeling.

Het team nucleaire geneeskunde

03

Waarom een behandeling met radium-223?

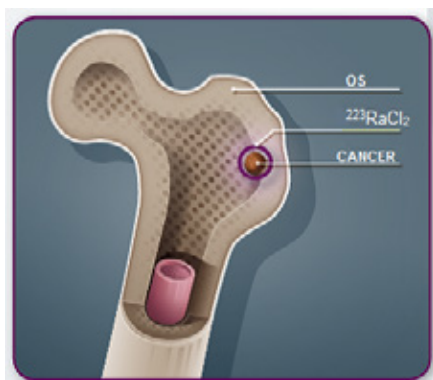
In een vergevorderd stadium van de ziekte zal de prostaatkanker zich mogelijk uitbreiden tot andere delen van je lichaam. Soms vermenigvuldigen cellen zich en vormen ze nieuwe tumoren, die uitzaaiingen of metastasen worden genoemd.

In het geval van prostaatkanker vormen de uitzaaiingen zich doorgaans in de botten. De behandeling die je zal volgen, heeft tot doel specifiek de verspreiding van de ziekte in de botten te bestrijden.

04

De behandeling met radium-223

De inspuiting van radium-223 is een **radiotherapeutische behandeling**. Radium-223 (dat alfadeeltjes uitstraalt) wordt intraveneus toegediend op de dienst nucleaire geneeskunde.

De behandeling met radium-223 is gebaseerd op het volgende werkingsmechanisme: radium-223 bindt zich bij voorkeur aan de botten waar er zich botmetastasen ontwikkelen. Door zich aan deze zones te hechten, zorgt radium-223 voor een intense bestraling van de botuitzaaiingen. Het beenmerg blijft daarentegen intact dankzij het zeer korte werkingsbereik van de stof.

De behandeling wordt zes keer herhaald met een periode van vier weken tussen twee injecties. Voor elke toediening berekent je arts nucleaire geneeskunde de dosis op basis van je lichaamsgewicht.

05

Voordelen van de behandeling met radium-223

Radium-223 werd bestudeerd in een **klinische studie** op 921 patiënten met botmetastasen ten gevolge van een castratieresistent prostaatcarcinoom. Naast de gebruikelijke behandeling kreeg een deel van de patiënten radium-223 toegediend. De andere patiënten kregen een injectie die geen werkzame stof bevatte.

De patiënten die radium-223 toegediend kregen:

- **leefden** significant **langer** dan de patiënten die niet behandeld werden met deze stof;
- vertoonden **minder bijwerkingen** van hun kanker ter hoogte van de botten, zoals botpijn of botfracturen;
- hadden tijdens de duur van de behandeling een **betere levenskwaliteit** dan de patiënten die de behandeling niet kregen.

De meest voorkomende bijwerkingen van radium-223 zijn:

- aanvallen van diarree;
- misselijkheid;
- braken;
- een daling van het aantal bloedcellen die een rol spelen in de bloedstolling (trombocytopenie).

Minder vaak voorkomende bijwerkingen van radium-223 zijn:

- reactie op de injectieplaats in de vorm van roodheid, pijn of zwelling;
- een daling van het aantal witte bloedcellen die een rol spelen in je immuniteit (neutropenie, leukopenie);
- een daling van het aantal rode bloedcellen wat zich kan manifesteren in onder andere vermoeidheid en/of bleekheid van de huid (anemie);
- de 2 bovenstaande punten plus een trombocytopenie (pancytopenie).

Indien je momenteel aan beenmergstörungen lijdt, zal je arts beslissen of de behandeling met radium-223 aangewezen is.

Bij bepaalde patiënten kan de botpijn tijdelijk toenemen gedurende 72 uur na de injectie. Dit is te wijten aan de intense bestraling van de botuitzaaiingen. Mogelijk moet de dosis van je pijnstillers worden aangepast om die lichte en tijdelijke toename van pijn te compenseren.

06 De fasen van de behandeling met radium-223

Vóór het begin van de behandeling

Om het risico te verkleinen dat andere personen aan de straling worden blootgesteld, ben je aangeraden om eventuele chirurgische of tandheelkundige ingrepen in de mate van het mogelijke vóór het begin van de behandeling te laten uitvoeren. Als je later kinderen wenst te verwekken, doe je er goed aan vóór het begin van de behandeling advies te vragen over de bewaring van zaadcellen.

Er moeten bloedafnames (bloedtelling) worden uitgevoerd vóór elke toediening van het product. De resultaten moeten aan je artsen worden meegedeeld. Als de hoeveelheid rode bloedcellen, bloedplaatjes of neutrofielen (een type van witte bloedcellen) aanzienlijk is gedaald, kan een injectie worden uitgesteld.

Tijdens de behandeling

Wanneer de behandeling eenmaal is ingesteld, is het aangeraden om je afspraken voor alternatieve biologische analyses of andere vormen van niet-medische lichaamsverzorging telkens zo kort mogelijk vóór de volgende inspuiting te plannen.

De dag van de toediening

Radium-223 wordt ingespoten in een ader van je arm. Deze eenvoudige injectie kan vergeleken worden met een bloedafname en duurt ongeveer één minuut. Na je bezoeken aan de arts nucleaire geneeskunde voor de behandeling met radium-223 zal je ook je behandelend arts blijven zien. Deze kan de evolutie van je toestand controleren.

Je moet niet opgenomen worden voor de behandeling omdat het risico op uitwendige bestraling zeer klein is.

Meteen na de injectie mag je het normale contact met familie en kennissen hervatten. Je moet dus niet bang te zijn om je gezinsleden of je vrienden te omhelzen of om met je kleinkinderen te spelen, zoals je gewoonlijk doet.

Na de toediening

Licht onmiddellijk je arts in van zodra je één van de volgende symptomen vertoont:

- ongewone bloeditstoringen (blauwe plekken);
- koorts;
- overvloedige bloedingen na een verwonding;
- kortademigheid;
- vermoeidheid;
- opvallende gevoeligheid voor verkoudheden en infecties.

Het is zeer belangrijk dat je je arts op de hoogte brengt van eventuele bijwerkingen tijdens je behandeling. Vraag hem of haar deze bijwerkingen zo goed mogelijk aan te pakken.

Gelet op het stralingskarakter van het product moet elke mogelijke opname van radioactiviteit door gezonde personen worden vermeden.

Neem daarom de volgende **hygiënische maatregelen** nauwlettend in acht:

- **Ga zitten** om te plassen of gebruik een urinoir om spatten te voorkomen.
- **Spoel twee keer door** na ieder gebruik van het toilet.
- **Gebruik** alleen **wegwerpschoonmaakartikelen**, als je vlekken van lichaamsvloeistoffen (zoals bloed, braaksel, urine, uitwerpselen) moet reinigen tijdens de eerste 7 dagen na de behandeling. Spoel de wegwerpartikelen na gebruik in het toilet weg (toiletpapier of papieren doekjes).
- **Was de handen zorgvuldig** met water en zeep **na ieder toiletgebruik**. Alle andere personen die hetzelfde toilet gebruiken (gezinsleden, kennissen, verpleeghulp), moeten eveneens de handen wassen na ieder gebruik en na ieder contact met een van de bovengenoemde lichaamsvloeistoffen van de patiënt.
- Als je aan incontinentie lijdt en meer bepaald aan fecale incontinentie, gebruik luiers / doeken / incontinentie-broekjes die je in het toilet kunt doorspoelen. Droog je voorzichtig af om besmetting te voorkomen.

Als je de bovenstaande hygiënevoorschriften volgt, zal de blootstelling van andere personen aan de straling zo gering mogelijk blijven. De stralingsblootstelling voor radium-223 is kleiner dan die voor alle andere radionucliden die goedgekeurd zijn voor ambulante behandelingen.

Je moet geen andere voorzorgen nemen bij contact met andere personen, inclusief je echtgenote of partner.

De behandeling met radium-223 heeft **geen negatieve invloed op je dagelijkse activiteiten**.

Informatie voor het medisch en paramedisch personeel

Gelieve je **behandelend arts en alle andere artsen** met wie je te

maken krijgt (bijvoorbeeld bij een eventuele ziekenhuisopname of een operatie) **in te lichten over je behandeling met radium-223**. Met die informatie kunnen zij beslissen welke behandeling het meest aangewezen is voor jou.

Toon je **behandelingskaart** aan alle artsen en verpleegkundigen die voor je zorgen. Deze kaart bevat de contactgegevens van je specialist in nucleaire geneeskunde en stelt andere artsen of overheidsinstanties in staat de nodige vragen te stellen (met jou toestemming).

07 Contraceptie

Er zijn geen gegevens beschikbaar over de mogelijkheid dat na een radium-223-injectie kleine hoeveelheden radioactiviteit via de lichaamsvloeistoffen rechtstreeks worden overgedragen tijdens seksuele betrekkingen. Daarom moet tijdens **de eerste 7 dagen na elke radium-223-injectie** een **condoom** worden gebruikt.

Om het risico op wijzigingen van de voortplantingscellen ten gevolge van de straling te beperken, mag je **geen kinderen verwekken** tijdens de behandeling en **tot 6 maanden na de laatste toediening van radium-223**. Jij en/of je partner moet(en) tijdens deze periode dus altijd betrouwbare voorbehoedsmiddelen (pil, spiraaltje, condoom, ...) gebruiken.

08 Praktische aspecten

Deelname aan het wegverkeer

Radium-223 heeft geen bekende ongewenste effecten op je vermogen om een motorvoertuig te besturen of om op een andere manier deel te nemen aan het wegverkeer.

Afgaan van alarmsystemen

De kleine hoeveelheid straling die na een behandeling met radium-223 je lichaam verlaat, kan eventueel een zeer gevoelig alarmsysteem, bijvoorbeeld op een luchthaven, in werking stellen. Je moet op de hoogte te zijn van die mogelijkheid. Als je een alarmsysteem doet afgaan, blijf dan kalm en toon je behandelingskaart aan de bevoegde instanties.

Radium-223 en je PSA

Radium-223 is doeltreffend bij en wordt goed verdragen door patiënten met gemetastaseerde prostaatkanker. Hoewel radium-223 de stijging van je PSA-spiegel kan afremmen, zal het echter de PSA-concentratie niet noemenswaardig verlagen. Zelfs als er geen veranderingen worden vastgesteld wat je PSA betreft, heb je nog baat bij de effecten van radium-223. Om de effecten van de behandeling te beoordelen, zal je arts zich baseren op je algemeen welzijn, je eventuele symptomen en andere bloedparameters.

Houd je aan de behandelingskalender

Om maximaal voordeel te halen uit je behandeling met radium-223, moet je je aan je afspraken en aan de injectiekalender houden.

Als je verhinderd bent, is het zeer belangrijk dat je je behandelingscentrum minimaal 7 dagen vóór de geplande datum verwittigt.

Een bijzondere situatie

Zoals iedereen kan je vroegtijdig komen te overlijden, dit al dan niet ten gevolge van ziekte of een ongeval.

Indien je zou wensen om na je overlijden gecremeerd te worden, bevelen wij je aan om je geliefden ervan op de hoogte te brengen dat zij het betrokken personeel dienen te waarschuwen indien je binnen 59 dagen na een laatste injectie moest komen te overlijden. Op deze manier wordt er gegarandeerd dat het personeel de standaard stralingsbeschermingsmaatregelen kan respecteren.

Dit zijn algemene instructies waarbij geen rekening werd gehouden met je specifieke levensstijl en je persoonlijke situatie. Om het welzijn van iedereen veilig te stellen, nodigt je arts jou uit om hem of haar alle vragen te stellen die je bezighouden.

Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vragen?

Contacteer in eerste instantie je huisarts. Indien de huisarts je doorverwijst of niet bereikbaar is, kan je contact opnemen met:

dienst nucleaire geneeskunde
tel.: 011 69 93 00

Diestersteenweg 100 • 3800 Sint-Truiden
www.sint-trudo.be

Volg ons op